

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXXIV.

ČÍSLO 6

JÚN 2026

Robte to však skromne

Hody v Necpaloch - Farská rada - Skladanie sľubov - Občerstvenie duše
Budovať mosty - Obrad pokoja - Boj proti hladu - Boží služobník

Slávnosť skladania sľubov Piaristickej fraternity, 9. mája 2026

Prinášajme svedectvo s trpezlivosťou a skromnosťou

Žijeme v dobe, keď sa po vyjadrení svojho kresťanského postoja neraz stretávame s úškrnom či dokonca s pohrdavým postojom, že ešte aj dnes niekto verí v Boha. O to viac to bolí, keď sa s takýmto postojom stretávame vo vlastnej rodine - keď deti opúšťajú život viery alebo ho žijú len sporadicky či ľahkovážne.

Apoštol Peter v jednom zo svojich listov povzbudzuje prvých kresťanov, aby sa vo chvíľach, keď sa stretnú s potupou pre svoju vieru, nedali znechutiť, ale aby svedectvom o Kristovi, v ktorého uverili, vedeli obhájiť nádej v neho. Toto svedectvo má však byť skromné, resp. tiché, aby sa tí, čo tupia náš dobrý život v Kristovi, zahanbili práve v tom, z čoho nás osočujú.

Je to podobné ako v prírode. Aj najsilnejší vietor, ktorý láme veľké a silné stromy, vysokú trávu iba ohne a ona po víchrici zostane stáť. V tichosti je ukrytá jej sila. Preto kresťanské svedectvo nemusí byť hlučné ani útočné. Niekedy práve pokoj a láskavosť človeka, ktorý sa napriek posmechu nevzdáva viery, dokáže druhých zasiahnuť viac než veľké slová.

Hovorí o tom aj príbeh jedného mladého muža, ktorý sa posmieval svojej starej mame, že sa každý večer modlí. Hovoril jej, že viera je prežitok a modlitba je zbytočná strata času. Stará mama sa s ním nikdy nehádala. Každý deň mu však pripravila večeru, zaujímala sa oňho a ticho sa zaňho modlila. Po rokoch, keď sa muž ocitol v ťažkej životnej situácii, sa pred starou mamou priznal: „Nikdy ma nepresvedčili argumenty. Ale pokoj a dobro, ktoré z teba vyžarovali, mi nedali zabudnúť na Boha.“

To je sila tichého svedectva. Neponižuje, nekričí, ale trpezlivo ukazuje životom na Krista. A práve pokojný a dobrý život môže zahanbiť tých, ktorí veriaceho zosmiešňujú. Nie silou argumentov, ale silou života v Kristovi, ako nám to on sám odporúčal: „Ale vám, ktorí ma počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite

sa za tých, čo vás potupujú!“ (Lk 6,27-28) Najlepším argumentom voči často iracionálnym predsudkom sveta týkajúcim sa našej viery je skromnosť a tichosť, vyjadrená pevne zakotvenou nádejou v Boha, ktorá vychádza z čistého svedomia a dôvery, že tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré (porov. Rim 8,28).

Pozývam vás preto prinášať dnešnému svetu svedectvo o Kristovej láske tak, aby sa váš vnútorný pokoj, láskavosť a dobrota stali pozvaním pre druhých hľadať a objavovať Boha i jeho lásku.

Jozef Repko, farár

V Necpaloch oslavovali Dobrého Pastiera

V nedeľu 26. apríla, na 4. veľkonočnú nedeľu, sa v Necpaloch konala tradičná hodová slávnosť. Svätú omšu pri kaplnke slúžil tento rok kaplán zo Zapotôčiek Pavol Kordík, kazateľom bol diakon Bronislav Antoš.

Necpalania sa zišli dopoludnia približne o 10:30 hod. pri kríži pri Rajčuli. Odtiaľ sa ku kaplnke presunuli v procesii, spievajúc za sprievodu dychovej hudby mariánske piesne.

Sv. omša sa začala o 11:00 hod. Pán kaplán Pavol Kordík vyjadril potešenie, že sa môže zúčastniť tejto slávnosti. Diakon Bronislav Antoš v homilii upriamil pozornosť Necpalanov na verš z Jánovho evanjelia: „Ovce počúvajú jeho hlas... a idú za ním, lebo poznajú jeho hlas.“ (Jn 10, 3 a 4). A vzápätí dodal: „Tento obraz nie je len milou pastierskou idylkou. Je to hlboký obraz o nás ľudoch. Je v ňom skrytá veľká výsada, ale aj obrovská zodpovednosť. Zodpovednosť za to, aby sme boli schopní rozpoznať Boží hlas a nasledovať ho uprostred všetkých tých hlasov, ktoré

na nás denne kričia z okolitého sveta, z médií, z našich vlastných ambícií či strachov.“ A ako ten Boží hlas dokážeme rozpoznať? Tak, že budeme nasledovať tri slovesá: počúvať, poznať, ísť. Počúvať, že sme milovanými Božimi deťmi; poznať hlas Boha - Lásky a ísť po stopách Krista. Ak tieto slovesá v našom živote víťazia, budeme neustále sytení Božou prítomnosťou, dobrotou a pokojom.

Popoludní hodový program pokračoval vystúpením speváckej skupiny Trávníček z Malej Lehôtky, speváckej skupiny Dúbrava z Necpál a do tanca publikum vyzvala tiež hudobná skupina Polianočka.

Text: Petra Humajová
Foto: Michal Jánošík

Zo zasadnutia farskej rady

Členovia farskej rady sa stretli v pondelok 4. mája na fare. Na začiatku stretnutia prebrali organizačné záležitosti týkajúce sa najbližších udalostí vo farnosti - 1. svätého prijímania a birmovky.

Mariánska púť a sviatok sv. Bartolomeja

Následne sa venovali najväčšej udalosti farnosti - Mariánskej púti. Hlavný celebrant sv. omše je ešte stále v štádiu riešenia, ale ako hudobný hosť už svoju účasť potvrdil Godzone. V rámci programu bude ponechaná aj novinka z minulého roka - adorácia v Mariánskom kostole po koncerte. Hlavné pódium bude počas nej pripravené na slávenie mládežníckej sv. omše. Vítaná by bola pomoc v sobotu dopoludnia a v nedeľu po skončení hlavnej sv. omše pri nosení stoličiek.

V nedeľu popoludní sa uskutoční aj Farský deň v podobnom režime ako minulý rok. Sobotnou večernou sv. omšou na Mariánskom vršku by sa tiež mal začať tzv. Farský deviatnik spojený s návštevou našich bývalých kaplánov vo farnosti. Ten vyvrcholí slávnostným agapé na fare pri príležitosti sviatku sv. Bartolomeja, patróna našej farnosti.

Opravy a projekty

Čo sa týka budovy na Hviezdoslavovej ulici, podľa vyjadrenia statika deformácie na tejto budove sú stabilné, možno teda pristúpiť k ich oprave. Vhodný spôsob sa ešte stanoví.

Opäť bol prenájatý priestor tržnice. Nájomník dostal nové podmienky fungovania, ktoré by mali pomôcť predísť problémom z predchádzajúcich rokov.

Bol tiež pripravený projekt týkajúci sa múru okolo cintorína. Teraz nastáva fáza čakania na schválenie Ministerstvom kultúry.

V období po Mariánskej púti sa do tzv. nepsalského kúta vo farskom kostole nainštaluje socha sv. Bartolomeja, ktorá bola pôvodne na priečelí kostola.

V súčasnosti je tam umiestnená jej kópia a torzo originálu bude uchované v tomto vybranom priestore kostola.

Pracuje sa aj na probléme odvodnenia farského kostola a na odstránení svetiel na strome neďaleko kostola, ktoré už nie sú funkčné. Otázna je tiež skutočnosť, či je ešte v kostole potrebné mať nástenku umiestnenú v tzv. „hradeckom vchode“, ktorý sa už v súčasnosti používa len minimálne.

Reštaurovanie Oltára sv. Michala z Mariánskeho kostola vstupuje do svojej 4. etapy, celkovo je ich plánovaných 5.

Rozličné

Ďalšie informácie sa týkali slávenia Noci kostolov na Zapotôčkoch, koncertu na Turíce vo farskom kostole a slávnosti Božieho tela. Hovorilo sa tiež o svätých omšiach počas leta, ktoré budú slúžené v podobnom režime ako minulý rok.

Text a foto: Petra Humajová

„Ježiš neklame. Ježiš nás nesklame. Dôverujme mu.“

Už tradične sme 1. mája putovali do centra Božieho milosrdenstva v Lagievnikoch. Vyrazili sme z Prievidze o štvrtej ráno. Cestou k nám pristúpili pútnici z Nedožier, Pravenca, Poluvsia, Žiliny, Martina a Kral'ovian. Mnohí z nich putujú s nami do Krakova každý rok. Je veľmi povzbudivé tvoriť spoločenstvo s veriacimi z viacerých farností.

Keďže poľské diaľnice sú každý rok lepšie, krátko po ôsmej sme už boli v Krakove. Ako prvé sme navštívili Sanktuárium Jána Pavla II. Tento unikátny archeologický komplex sa stále rozrastá a zveľaďuje. Nachádza sa na mieste bývalej továrne Solvay neďaleko miesta, kde počas druhej svetovej vojny pracoval mladý robotník Karol Wojtyła. Práve vtedy sa zrodilo povolanie poľského pápeža ku kňazstvu a vstúpil do tajného teologického seminára. Prešli sme si kaplnky v prízemí, obdivovali sme žiarivé mozaiky a relikvie. V srdci tohto miesta sa nachádza svätyňa svätého Jána Pavla II. Veľkého v relikviu jeho krvi.

Odtiaľ sme už pokračovali k Bazilike Božieho milosrdenstva, kde sa práve začínala modlitba ruženca. Priestranstvo na lúke pred bazilikou už bolo husto zaplnené pútnikmi, ktorých v tento deň prišlo zo Slovenska deväťtisíc.

Vrcholom dňa bola slávnostná svätá omša, ktorú celebroidal rožňavský diecézny biskup Mons. Stanislav Stolárik. Vo svojej homílii otvoril témy, ktoré sa dotýkajú každého z nás od rodinných vzťahov až po tie najťažšie životné skúšky. Zdôraznil, že milosrdenstvo nie je len o našej snahe, ale najmä o tom, že Boh s nami počíta v každej situácii. „Ak je tvoja dôvera vo mňa rozbitá, pamätaj, že Ježiš každému hovorí: ‚Dôverujem ti, lebo ťa nekonečne milujem.‘“, zdôraznil biskup Stolárik. Pripomenul tiež, že Ježiš nám neponúka prázdne sľuby, ale istotu svojej prítomnosti.

Po poobednom programe nasledovala Hodina milosrdenstva. Záver programu

sprevádzali tri vety biskupa Stolárika, ktoré sme si v duchu opakovali všetci: „Ježiš neklame. Ježiš nás nesklame. Dôverujme mu.“

Po požehnaní nastal pre nás čas na návštevu kaplnky so zázračným obrazom milosrdného Ježiša a hrobom svätej Faustíny Kowalskej, apoštolky Božieho milosrdenstva. A potom už naše kroky smerovali do Baziliky Božieho milosrdenstva so slovenskou kaplnkou. Naplnení Svätým Duchom a posilnení Božím milosrdenstvom sme sa napokon vybrali domov. Bol to krásny deň.

Už teraz sa tešíme na jubilejnú 20. púť Rádia Lumen na budúci rok!

Text a foto: Elena Cagaňová

Sanktuárium Jána Pavla II.

Program púte na Starých Horách bol v rukách Prievidžanov

V sobotu 2. mája 2026 sa - rovnako, ako každú prvú sobotu v mesiaci - konala púť na Staré Hory, na mariánske pútnické miesto našej diecézy. Po zimnej prestávke sa opäť celý program odohrával v prírodnom areáli na Studničke. Tento mesiac program pripravovala naša farnosť Prievidza-mesto. I to bol možno dôvod hojnej účasti Prievidžanov na Starých Horách.

Program sa začal pásmom duchovného slova a piesní, ktoré pripravil pán farár Jozef Repko spolu s Bartolomejčatami. Nasledovala modlitba slávnostného ruženca, ktorú viedol pán diakon Bronislav Antoš spolu s piatimi členkami prievidského ružencového bratstva.

Vrcholom dňa bola slávnostná svätá omša, ktorú celebroidal Marián Bublinc, farár v Krupine, a koncebrovalo množstvo kňazov z našej diecézy. Spevom a hudbou sv. omšu sprevádzal zbor Bartolomejčatá a pán kaplán Oto Dokoupil. Slávnosť bola ukončená sprievodom do Baziliky Navštívenia Panny Márie na Starých Horách.

Tešíme sa, že sme mohli ako farnosť slúžiť pri tejto krásnej príležitosti,

špeciálne v máji - mesiaci venovanom Panne Márii.

Text a foto: Mária Kvetová

U piaristov sa konala slávnosť skladania sľubov

V sobotu 9. mája o 10:00 hod. sa v Kostole Najsvätejšej Trojice a Nanebovzatia Panny Márie v Prievidzi konala slávnosť skladania sľubov Piaristickej fraternity. Jeden člen zložil prvé sľuby, štyria zložili večné sľuby a ostatní členovia Fraternity si sľuby obnovili na jeden rok.

Slávnostnú svätú omšu celebroidal páter Juraj Ďurnek, SchP, za účasti spolubratov pátra Matúša Palaja, SchP, a pátra Petra Valachoviča, SchP. Slávnosti sa zúčastnili spolu s členmi tretieho rádu aj príbuzní, blízki priatelia, ale aj priaznivci a možno budúci kandidáti na vstup do Piaristickej fraternity. Prežili spolu pekný čas, spoločný obed a následne aj popoludnie.

Členka Fraternity Juliána pri tejto príležitosti povedala: „„Pre mňa je každoročné obnovenie sľubov takou osobnou pripomienkou toho, prečo som rada súčasťou piaristického diela. Zároveň je to pre mňa vždy nové pozvanie ešte hlbšie vstúpiť do osobného povolania v rámci tohto diela.“

Pridali sa k nej aj manželka Katarína a Miroslav, ktorí tento rok zložili večné sľuby: „Rozhodli sme sa týmto spôsobom verejne deklarovať svoju túžbu slúžiť v Reholi piaristov a pomáhať v budovaní diela sv. Jozefa Kalazanského po celý náš život. Škola a spoločenstvo sú miesta, kde pôsobíme a zároveň nám prirástli k srdcu. Môžeme v nich rozvíjať svoje dary a talenty. Preto v nich vidíme zmysel a svoju budúcnosť.“ A čo hovorí posledná z oslovených členov? „Večné sľuby som prežila v hlbokom pokoji. Bolo to pre mňa také, ako keď loď po dlhšej plavbe pokojne vpláva do prístavu.“ (foto na str. 2)

Oľga Pitelková

Páter Anthony: „Neboj sa, tvoj Boh bude bojovať za teba!“

V stredu 13. mája slúžil v piaristickom kostole v Prievidzi sv. omšu spojenú s modlitbami za uzdravenie indický misionár, páter Anthony Saji, VC. Zúčastnilo sa jej veľké množstvo veriacich z Prievidze i okolia.

Keďže bola práve vigília Nanebovstúpenia Pána, otec Anthony v homílii nadviazal práve na ňu: „Čo robí dnes Ježiš v našom živote cez tajomstvo Nanebovstúpenia?“ Keď bol páter Anthony malý, rozmýšľal, čo Ježiš v tom nebi asi robí. Rozpráva sa s anjelmi? Eucharistia sa začala Poslednou večerou, vyvrcholila na Golgote. Ale tam neprestala. Kristus vstúpil na nebesia s telom, ktoré bolo ukrižované, s krvácajúcimi ranami, bolesťami, so svojou ľudskou prirodzenosťou. Čo obetoval na kríži, berie do prítomnosti svojho Otca a obetuje to nie v čase a nie už tu na zemi, ale v nebi. Čo teda robí Ježiš pre nás v nebi? „Stojí v Božej prítomnosti za všetkých nás. Keď prinášame na sv. omši vaše úmysly, duchovne ich vkladáme do kalicha, dávame ich Ježišovi,“ zdôraznil páter Anthony.

Dar Božieho slova

Páter Anthony slúži ako kňaz v Keni. V Nairobi sa nachádza najväčšie modlitbové centrum v Afrike, kde na jednej bohoslužbe býva od 5 do 9 tisíc ľudí. Kde sa káže Božie slovo, tam sa dejú zázraky, pretože slovo Božie má moc vykonať uzdravenia i oslobodenia. Pri jeho počúvaní rastie viera a nachádzame riešenie problémov. V gréčtine sa používajú dve rôzne slová. Logos - slovo sa stalo telom a to je Ježiš. To je zapísané Božie slovo, Biblia. Réma je slovo, ktoré ma moc zmeniť náš život. Otec Anthony šíri Božie slovo a ako vraví, vydrží pri jednom verši fascinovaný sedieť aj šesť hodín. A tak sa Logos stáva

Rémou. Keď ľudia budú počúvať kázanie Božieho slova, ich viera bude rásť.

Nebojte sa

Čokoľvek sa deje v našom živote, Ježiš nám hovorí: „Nebojte sa!“ Exodus, 14, 13: „Tu Mojžiš povedal ľudu: ‚Nebojte sa! Len vytrvajte a uvidíte Pánovu záchranu, ktorú dnes uskutoční pre vás. Lebo ako dnes vidíte Egyptanov, tak ich už nevidíte naveky. Pán bude za vás bojovať, vy sa budete len diviť.‘“

Otec Anthony sa nás pýtal: „A kto sú tí Egyptania dnes? Všetko, čo nám spôsobuje depresiu, problémy, choroby, nezamestnanosť, atď. Ale Pán ti vraví: ‚Ty ich už nevidíš. Neboj sa, stoj pevne, pretože uvidíš záchranu, ktorú Boh urobí pre teba.‘“

Na záver nám otec Anthony povedal, aby sme mali nádej, že nie sme sami. Ježiš nás nenechá opustených. Naša bolesť je i jeho bolesťou. Spolu s ostatnými kňazmi sa po sv. omši modlil za všetkých prítomných.

Text: Anna Gálová ml., foto: Jaroslav Mišík

Anthony Saji, VC, je indický misionár z kongregácie vincentínov. Narodil sa 1. mája 1977 v indickom štáte Kerala. V roku 2006 bol vysvätený za kňaza. Svoju kňazskú službu začal v Ugande, v meste Entebbe, kde bol jeho predstaveným misionár vincentínov Joseph Bill. Po jeho smrti v máji 2008 bol otec Anthony vymenovaný za jeho nástupcu v diele celosvetovej evanjelizácie. Cestuje po svete a hlása Božie slovo od Ázie cez Afriku až po Európu. Na Slovensku je možné zúčastniť sa duchovných cvičení od 12. do 17. júla v Badíne. Viac informácií v prípade záujmu nájdete na <https://www.anthony.sk/>.

Rodiny z diecézy zaplnili starohorskú baziliku

V sobotu 16. mája sme sa vybrali na Staré Hory. Celodiecézna púť rodín sa na tomto požehnanom mieste konala už tretíkrát. Jej heslom boli tento rok slová inšpirované sv. Františkom z Assisi: „Chod' a obnov môj dom.“ Hoci malo po celý deň pršať, kostol sa celý zaplnil rodinami.

Program sa začal modlitbou sv. ruženca, ktorú viedli rodiny s deťmi. Nasledovala krátka katechéza pre deti pripravená spoločnosťou eRko.

Sv. omšu po nej celebroidal banskobystričský biskup Marián Chovanec. Hneď v úvodnom príhovore sa ospravedlnil za počasie, nakoľko sa už celý mesiac modlí za dážď. V kázni nás povzbudil životom sv. Františka, dokonca mal oblečený aj ornát s jeho podobizňou a pred oltárom sme mali vyložené jeho relikvie. Počas sv. omše slúžila naša farnosť spevom pod vedením pána kaplána Ota Dokoupila.

Po sv. omši sa otec biskup osobne stretol s účastníkmi púte a odovzdal im darčeky - brožúrku s modlitbami pre manželov a malý drevený domček ako symbol hesla, ktoré púť sprevádzalo.

Duchovne posilnení sme po vykročení z kostola natrafili na skvelé občerstvenie - kotlíkový guláš, palacinky, churros... Popri tom sa deti na rôznych stanovištiach zabavili hrami a tvorivými činnosťami. Nasledovala prednáška pre rodičov, ktorá

bola plná emócií, nakoľko počas nej odznelo veľmi silné osobné svedectvo manželského páru. Poslednou bodkou programu bol koncert Dominiky Gurbaľovej.

Ako členka organizačného tímu som prežívala aj napätie (z počasia) a únavu (zo skorého ranného vstávania). Stretnúť sa s toľkými rodinami a radostnými tvármi mi však veľmi rýchlo dodalo potrebnú silu. Ďakujem, Bože, za každého človeka, ktorý otvoril srdce tvojmu pozvaniu prísť.

Text: Matilda Turanská

Foto: Mária Kvetová

Spoločenstvo Piar na Ceste srdcom

Od 22. do 24. mája 2026 sa konala Komunitná obnova Spoločenstva Piar, ktorej sa zúčastnili mladšia, stredná aj staršia časť spoločenstva spolu s Piaristickou fraternitou. Členovia spoločenstva naprieč generáciami počas troch dní zažili bohatý program na tému Cesta srdcom.

Ako počas pozemskej púte kráčame od mladého srdca cez krízy k zrelému srdcu a nerozdelenému srdcu, a ako Duch Svätý koná v našich srdciach a životoch, priblížili na prednáškach páter Juraj Ďurnek, SchP, páter Matúš Palaj, SchP a sestrička M. Timotea Šebeňová, FDC. Súčasťou programu boli aj spoločné modlitby, kurzy a vigília slávnosti Zoslania Ducha

Svätého zakončená programom a modlitbou chvál v piaristickom kostole.

Božia prítomnosť a vanutie Ducha Svätého priniesli znovuzrodenie do životov 137 účastníkov. Bohu vďaka aj za službu 19 animátorov a 5 pomocných animátorov, ktorí sa počas programu starali o 45 detí.

Alojz Vlčko

Malá misionárka s veľkým srdcom

Téma tohto čísla (Robte to však skromne) vystihuje službu misionárov vo svete. S pokorou získavajú srdcia ľudí v ďalekých krajinách pre Boha. Ale misionárov máme aj medzi nami. O mnohých ani nevieme, pretože to robia skromne a v tichosti.

Jednu takúto úžasnú ženu som mala česť poznať. Mária Lenhartová z Malej Lehôtky, síce postavou maličká, ale dušou veľká.

Vo svojich 15 rokoch bola postulankou karmelitánskej rehole, zároveň študovala na pedagogickej škole. Ale nebolo jej umožnené stať sa reholnou sestričkou ako boli jej dve sestry. Po rozpustení reholí ju poslali domov. Nejaký čas učila na základnej škole, no pre vieru ju zo školy prepustili. Potom pracovala ako účtovníčka a všetkých svojich synovcov a netere učila doma nemčinu. Ochotne pomáhala pátrovi Bednáríkovi. Cez prázdniny ju posielal s veriacou mládežou do Vysokých Tatier ako sprievod. Ona robila vždy všetko s radosťou a ochotou.

Rada chodila na púte. Vo svojich 87 rokoch zvládla púť do Čenstochovej a ďalšie dva roky putovala do Medžugoria. Chcela tam osláviť aj svoju deväťdesiatku, no prišiel covid. Milovala Staré Hory. Kdekoľvek bola, nikdy sa na nič nestažovala, nikdy nefrlala, bola vždy skromná a vdáčná za všetko. Nikdy nikoho neohovárala. O každom hovorila len dobre a s láskou. Mala všetkých rada a všetci mali radi ju.

Celý jej život bol úzko spätý s Bohom. Prečítala množstvo náboženskej literatúry. Čítala ešte aj vo vysokom veku. Návšteva svätej omše bola pre ňu taká dôležitá, že zavčas ráno vstávala, aby stihala prvý autobus a prvú svätú omšu u piaristov. Keď sa jej opýtali, aká bola kázeň, ona si ju pamätala takmer doslovne.

Veľa sa modlila, najmä za kňazov, pápežov... Vždy sledovala v televízii priame prenosi z Vatikánu. Roky sprevádzala pápežov na ich misijných cestách, nedočkavo čakala na televízne vysielania z navštívených krajín. Vtedy ju nikto

nemohol rušiť. Bola misionárkou celou svojou dušou. Rada v tichosti podporovala rôzne misijné diela.

Dvadsaťpäť rokov bola členkou tretieho, tzv. svetského radu karmelitánskej rehole.

V máji tohto roku, dva dni pred Turícamí, si ju Pán povolal k sebe vo veku nedožitých 96 rokov. Prežiť takýto krásny a dlhý život je dar. A my sme vdáční, že sme mohli nejaký čas kráčať s ňou.

Elena Cagaňová, členka Klubu priateľov misií

O občerstvení duše

Dnes pokračujeme v zamyslení sa nad tichou modlitbou kňaza po premenení: „*Nech sú prijímajúcim na občerstvenie duše, na odpustenie hriechov, na spoločenstvo v tvojom Svätom Duchu, na uskutočnenie nebeského kráľovstva, na posilnenie dôvery v teba, nie na súd alebo odsúdenie.*“ Konkrétne budeme hovoriť o občerstvení duše.

V minulom čísle sme si, dúfam, očistili nezrelé uvažovanie, ale zostali sme pred nezodpovedanou otázkou: „Ako teda zistím, že moja duša je občerstvená?“ (Ako zistím, že ma moja modlitba skutočne spája s Bohom? Ako spoznám pôsobenie Svätého Ducha vo mne?)

Občerstvenie v hokejovom zápase

Hoci vôbec nesledujem športové turnaje, dostalo sa mi do uší, že nedávno prebehli hokejové majstrovstvá. Hokejový zápas je dobrý príklad nášho uvažovania, aj keď analógia nie je určite dokonalá.

V hokeji hrajú dve mužstvá proti sebe. Každé má svoje kvality, taktiku, útok, obranu, atď. Ale je tam jeden zaujímavý prvok. Fyzické vyťaženie hráčov je počas hrania také náročné, že sú na ľade možno 5 minút a potom utekajú na striedačku odpočinúť si. A tak má tréner rôzne zostavy. Jedna hrá, ďalšia odpočíva.

Odpočinok má byť pre hráčov občerstvením - aby znova nabrali sily do nasadenia. Ak by jeden tím hral bez občerstvenia voči tímu s rovnako kvalitnými hráčmi, čo myslíte, ktoré mužstvo by vyhralo?

Dobrý boj som bojoval

Apoštol Pavol, mystik, ktorý bol uchvátený do tretieho neba, hovorí o boji medzi dvoma súpermi. Medzi telesným a duchovným človekom. Medzi starým a novým. Medzi patriacim tomuto svetu a patriacim Kristovi. V Liste Galat'anom píše:

„*Telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete. Ale ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom. A skutky tela sú zjavné: je to smilstvo, nečistota chlipnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá,*

sváry, žiarlivosť, hnevy, zvady, rozbroje, rozkoly, závisť, opilstvo, hýrenie a im podobné. O tomto vám vopred hovorím, ako som už povedal, že tí, čo robia takéto veci, nedosiahnu Božie kráľovstvo.

Ale ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť. Proti tomuto zákona niet. Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášňami a žiadostami. Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme. Nepachtíme po márnej sláve, nedráždime sa navzájom, nezávidíme jeden druhému.“

Dve mužstvá - jedno zostavené a vedené týmto svetom a druhé zostavené a vedené Kristovým Duchom a ním aj neustále občerstvované.

Účinok občerstvenia duše Eucharistiou

Toto posilnenie nášho mužstva dáva Eucharistia. Ona nie je odmenou pre víťaza, ale je to občerstvenie pre bojovníka. Teda to, že účinne prijímam Eucharistiu, že sa ňou občerstvujem, poznám nie z pocitu, ale že u seba badám ovocie Ducha - „*lásku, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrotu, vernosť, miernosť, zdržanlivosť*““. To sú cnosti - hráči môjho tímu, ktorí ovládli celú hru. Sú v každom kúte hracej plochy môjho života a súperovi hráči sa proti nim nevedia presadiť. Naopak, víťazstvo súpera je vidieť podľa prevahy jeho hráčov počas hry: „*Veď keď je medzi vami žiarlivosť a svár, to nie ste telesní a nežijete len po ľudsky?*“ (1 Kor 3,3)

Nabudúce sa zastavíme pri ďalších účinkoch Eucharistie.

Jozef Durkot, gréckokatolícky kňaz

Novinky z piaristickej školy

Tretie miesto na Slovensku

Daniel Tran zo sexty dosiahol športový úspech na Majstrovstvách Slovenskej republiky v zápasení vo voľnom štýle, kde sa mu po prvýkrát podarilo presadiť medzi najlepšimi. V kategórii U20 vo váhe do 61 kg, ktorá sa konala v Rimavskej Sobote, obsadil výborné 3. miesto.

Cicero: Rečníkom sa treba stať

Čo-to o rečníckom umení vie aj Gréta Zemančíková z prímly. V krajskom kole súťaže Štúrov a Dubčekov rétorický Uhrovec získala 3. miesto.

Biblia tvojimi očami

Po roku sme zožali opäť ocenenia v krajskom diecéznom kole súťaže Biblia tvojimi očami. V 2. kategórii obsadila 1. miesto Katarína Kútna, 2. miesto Alžbeta Poliaková a cenu poroty si odniesla Agáta Gramantíková. V 3. kategórii získala 2. miesto Karolína Muchová. Dievčatám blahoželáme a tešíme sa z ich úspechov!

Matúš triumfoval v Pytagoriáde

Sme veľmi hrdí na nášho žiaka Matúša Falata. Tento žiak z 5.A triedy sa stal víťazom Okresného kola matematickej súťaže Pytagoriáda v kategórii P5.

Exkurzia do Múzea holokaustu

Počas prednášky a prehliadky expozície Múzea holokaustu v Seredi sa žiaci 9. ročníka a kvarty viac dozvedeli o osudoch židovského obyvateľstva na Slovensku, o fungovaní pracovného a koncentračného tábora v Seredi, o deportáciách, ale aj o konkrétnych príbehoch, ktoré dodnes rezonujú svojou tragickosťou. Autentické príbehy, fotografie a predmety zo života ukázali realitu, ktorú si dnes len ťažko vieme predstaviť. Exkurzia nebola len o poznávaní minulosti. Bola najmä o pochopení, kam až môže viesť nenávisť, ľahostajnosť a strata ľudskosti.

Gréta Zemančíková úspešná v rétorike

Súťaž Biblia tvojimi očami

Matúš Falat úspešný v Pytagoriáde

Malý príbeh o minulosti

Žiaci sexty a 2.G sa koncom apríla vydali na exkurziu, ktorá sa postupne zmenila na malý príbeh o minulosti. Najprv v rodnom dome Martina Kukučina v Jasenovej nahliadli do jeho života a na chvíľu sa preniesli do čias, kedy vznikali jeho príbehy, pokračovali do Artikulárneho evanjelického kostola v obci Leštiny a záver patril Oravskému hradu.

Piataci na dejepisnej exkurzii

Žiaci piateho ročníka v rámci dejepisnej exkurzie navštívili Historickú školu prof. Jozefa Mistríka v Španej Doline, kde absolvovali jednu hodinu vyučovania a následne sa aj s pani riaditeľkou prešli Baníckym náučným chodníkom. Potom sa presunuli na Staré Hory. Tu nahliadli do Baziliky Navštívenia Panny Márie a po krátkej modlitbe na Ružencových schodoch si tiež nabrali vodu na Studničke.

Študentská kvapka krvi

Vedeli ste, že jeden odber krvi môže zachrániť až 3 ľudské životy? 15 odvážlivcov, študentov 3. a 4. ročníka gymnázia, sa rozhodlo darovať najcennejšiu tekutinu, ktorá sa nedá ničím nahradiť. Koncom apríla sa pridali k študentom ďalších dvoch stredných škôl a ukázali svoju odvalu a ochotu nezištne pomôcť.

Duchovná obnova 8.A a tercié

Žiaci 8.A a tercié sa zúčastnili duchovnej obnovy, ktorú viedol páter Peter Valachovič, SchP. Spoločný čas bol príležitosťou na stíšenie, zamyslenie a upevnenie vzťahov s Bohom i medzi sebou. Témou obnovy boli tri typy lásky - láska k Bohu, láska k sebe samému a láska k blížnemu. Žiaci sa zamýšľali nad tým, ako sa tieto tri oblasti premietajú do každodenného života a konkrétnych skutkov.

Pripravili: Elena Blašková a Simona Lomnická, foto: archív školy

Naši študenti navštívili Oravský hrad

Piataci na Starých Horách

Duchovná obnova s pátrom Petrom

Vytvárat' predsudky? Alebo budovat' mosty?

„Ty tu budeš nový salezián? Ako sa to voláš?“ „Veselský, Peter.“ „Hmmm, ale ja poznám, že bol Pope Veselský.“ „O žiadnom takom neviem.“ „Nevadí, aj tak ťa budeme volat' Pope.“ Partia mladých z Partizánskeho - Šípku, kde don Peter istý čas pôsobil, mu už nepovie inak. Pre nich je to stále ich obľúbený Pope. Mimochodom, v preklade to znamená pápež. Prečo táto zaujímavá spojitosť? V uvedenom rozhovore sa nám totiž predstaví don Peter Veselský, SDB, ešte stále súčasný direktor komunity saleziánov na Luníku IX., kam v roku 2021 zavítal aj samotný pápež František.

▪ Pet'o, tvoje rodinné zázemie sa spája s Trnavou a je plné talentov. Sestra Katka je huslistkou vo Varga Quartett vo Viedni, ďalšia sestra Miška napísala knihu *Rozprávky pani Gramatiky*, brat Jozef spolu so sestrou Annou získali cenu SOZA za najlepšiu pôvodnú autorskú skladbu a sú tvármi slovenského jazzu 2025. Ty sám hráš na gitare aj na trúbke. Zdedili ste všetci rodičovské gény a talenty? Alebo mali rodičia nejaké tajné triky?

Sme siedmi súrodenci a hudobný talent sme zdedili po rodičoch. Rodičia mali iba základné hudobné vzdelanie, no celý život ho rozvíjali a lásku k hudbe vštepili aj nám. Otec študoval violončelo, potom presedlal na gitaru, nakoniec zakotvil za organom. A mama študovala hru na organ. Obaja dodnes aktívne hrajú v trnavských kostoloch.

Zo súrodencov sa hudbe profesionálne venujú tri sestry (všetky hrajú na husle) a jeden brat (gitara/elektrická gitara). Najstarší brat sa rozvíja v hre na organ. A jedna sestra študovala hru na klavír a spev, v súčasnosti sa angažuje v rôznych speváckych zboroch. Rodičia nás k hudbe viedli od malička, ale to, že sme pri nej nejakým spôsobom zostali, bolo rozhodnutie každého z nás. Myslím si, že bolo prirodzené.

▪ Trnava je aj futbalovou baštou. Viem, že v saleziánskych strediskách v Humennom či v Banskej Bystrici si sa angažoval aj v organizovaní športových podujatí, dokonca ste získali titul majstrov Slovenska na saleziánskych turnajoch. Nechcel si byť radšej futbalista než salezián?

Odmalička som fandiľ Spartaku Trnava. Raz som veľmi chcel ísť na zápas, ale naši ma presvedčili, že v Pôstnom období by som nemal ísť, že mám ísť radšej na križovú cestu. Nevedel som to „rozdýchať“. Dnes sa už nad tým len pousmejem.

Ešte keď som bol chlapec, založili vedľa nášho sídliska futbalový klub Lokomotíva Trnava, ktorý funguje dodnes a chodia tam trénovať aj Spartakovci. Tam som chodil každý víkend pozerat' zápasy a veľmi som chcel byť futbalista. No naši ma usmerňovali, že to popri hudbe a všetkom ostatnom nebudem stíhať, tak som to postupne prijal. Futbal som si chodil zahrať s kamarátmi na ulicu.

V tom čase som, samozrejme, ešte o saleziánskom povolání nerozmýšľal. Bola totalita a saleziáni fungovali iba v ilegality.

▪ Povolanie ku kňazstvu alebo do rehole sa často rodí postupne, pomaly. Nezvykne byť vecou „zbrklého“ rozhodnutia. Možno o to viac, ak ide o život v rehoľnej komunite, čiže viacčlennej rodine, akou saleziáni sú. Ako a kedy sa začalo rodiť rozhodnutie vstúpiť k nim? Saleziánov som stretol ešte počas totality.

Vtedy som však nevedel, že sú to saleziáni. Jeden bol vedúcim nášho birmovného stretka (tam to teda začalo) a ďalší ho po ňom prebral. Začali sme chodiť na výlety, neskôr na duchovné cvičenia. Medzitým sa skončila totalita, saleziáni odkryli svoju identitu, otvorili staronový dom na Kopánke a začal som chodiť aj tam.

Moje uvažovanie o povolání bolo najprv spojené skôr s kňazstvom. Asi preto, že diecéznych kňazov som poznal skôr ako saleziánov. Postupne sa k tomu pridalo aj Božie pozvanie ísť k saleziánom a po niekoľkoročnom rozlišovaní som nakoniec zakotvil u Dona Bosca.

▪ **Pri svojej formácii si prešiel viacerými miestami. Kandidátku si začal v Bratislave, noviciát si absolvoval v Poprade. Neskôr to bola Žilina a štúdium filozofie, pastoračný zácvik v Košiciach, potom štúdium v seminári v Badíne. Aké miesta nasledovali? Máš spomedzi nich svoje najobľúbenejšie?**

Badín, to boli iba štúdiá, ale bývali sme v našej saleziánskej komunite v Banskej Bystrici, kde sme trávili viac času ako v seminári. Pekné spomienky mám na každé miesto, kde som bol. Každé mi veľa dalo a všade som stretol mnohých dobrých ľudí. Na Partizánske spomínam ako na prvé miesto môjho kňazského pôsobenia. Teda je to miesto, kde som slúžil svoje takmer prvé sväté omše, prvýkrát vysluhoval sviatosti zmierenia a prvýkrát zažíval všetky tie situácie, s ktorými sa stretá každý kňaz.

▪ **My sa osobne poznáme práve z Partizánskeho. Pamätám si, ako na nádvorí pred kostolom jedného dňa stál štíhly chlap, výzorom takmer chlapčiatko, a tvrdil, že tu bude pôsobiť. A onedlho na to vytiahol počas kázne trúbku a začal na nej hrať. Zvykneš takouto „šokovou terapiou“ vstúpiť do každého strediska? Každý salezián dáva druhým to, čo má. Dostal som od Pána Boha do daru hudbu, tak dávam hudbu. Nemám v úmysle šokovať - a ak, tak len pozitívne. (Úsmev.) Jednoducho chcem oslavovať Pána tým, čo mám,**

a verím, že druhí to tiež vnímajú takto. Samozrejme, ako kňaz a rehoľník nie som na prvom mieste hudobníkom, ale snád' sa aj hudbou dá trochu kázať. Trúbku som zatiaľ použil všade, kde som bol, i keď v súčasnosti asi najviac hrám na gitare.

▪ **So saleziánmi sa neodmysliteľne spája práca s mladými. Vo svojich strediskách sa ich snažíte formovať v duchovnom i ľudskom rozmere. Je podľa teba čoraz ťažšie dnešnú mládež zaujať a motivovať?**

Don Bosco nám zanechal jasný spôsob: majte radi to, čo majú radi mladí (rozumej šport, hudba, hry, nevinná zábava), aby oni potom mali radi to, čo máte radi vy (rozumej Boh). Je to osvedčená saleziánska metóda overená viac ako 150-ročnou praxou. Či je dnes ťažšie mladých zaujať? Samozrejme, čím je človek starší, tým je generačný rozdiel medzi ním a mladými väčší. No starší salezián nemá za úlohu zaujať mladých sebou samým, ale Bohom. Už by ho mal mať viac „v krvi“. Na jednej strane sú mladí presýtení všetkým, čo ich obklopuje, takže z tohto hľadiska je to ťažké, hoci ľahké to nebolo nikdy. Na druhej strane niektorí mladí prichádzajú na to, že ani všetky dobrá tohto sveta ich neurobia úplne šťastnými. Preto aj dnes existuje hlad po duchovne a na tom sa dá stavať.

▪ **Na prímich obrázku máš citát: „Ježiš ho vyhľadal.“ V jednom rozhovore si objasnil, že ide o uzdraveného slepca, ktorého farizeji vyhodili, ale Ježiš ho vyhľadal. Od 1. júla 2020 si predstaveným saleziánskej komunity na rómskom sídlisku Luník IX v Košiciach, ktoré je často spomínané najmä v negatívach. A predsa, práve toto miesto si vyhľadal pápež František. Čo to pre teba znamenalo?**

Keď som sa dozvedel, že pápež František má prísť na Luník, zdalo sa mi to, samozrejme, veľmi prekvapujúce. Prekvapením bol už samotný fakt, že pápež sa rozhodol prísť na Slovensko - a zrazu sme zistili, že on chce prísť na Luník IX, kde nebola ani väčšina Košičanov. Na druhej

strane som si hned' uvedomil: „Áno, toto je pápež František, takto ho poznáme.“ On hľadá ľudí, ktorých iní odmietajú, ide tam, kam iní chodiť nechcú, stretáva sa s tými, ktorí sú marginalizovaní, na okraji. Rómovia žijúci vo vylúčenom prostredí do toho krásne zapadajú.

▪ **Akým aktivitám sa venujete na Luníku IX? Aké úskalía táto služba prináša? Pre čo sa vedía Rómovia nadchnúť a pre čo, naopak, nie?**

Na Luníku IX máme klasickú saleziánsku činnosť. Venujeme sa hlavne deťom; máme stretká - rovesnícke skupiny, kde prebieha katechéza a hry, ponúkame doučovanie tým, ktorí majú záujem - deti na Luníku IX to veľmi potrebujú; organizujeme viackrát mesačne streetwork, čiže pouličné hry pre všetkých, ktorí prídu. Na Luníku IX je kostol, kde máme sväté omše, chodia na ne hlavne deti. Spievame po slovensky a najmä po rómsky. Je to ich materinský jazyk a ľahšie im idú piesne v ich reči.

Čo sa týka úskalí, náročné je pre nich hlavne zvládanie emócií, čo sa často prejavuje aj na stretkách a pri hrách. Chlapci sa neraz pobijú, musíme ich zmierovať, ale aj dievčatá sa vedía poriadne pohádať.

A či sa vedía nadchnúť? Vedia, ale ich veľkou slabinou je nedostatok vytrvalosti. Deti tu nie sú naučené bojovať za seba aj cez prekážky. Keď niečo nejde, rýchlo sa vzdávajú. Preto veľmi potrebujú zažívať úspech - akokoľvek malý, ale pre nich dôležitý - a potrebujú byť aj ocenení, aby spoznávali svoju sebahodnotu.

▪ **Predsudky a negativizmus z nás vedía robiť „tvrďasov“, radi vyčleňujeme tých, čo sa nám nepozdávajú. Považujeme ich za zlých, problémových, špinavých. A nie vždy sa snažíme predsudky búrať a chápať. Je to aj opačne? Majú aj Rómovia predsudky voči nám?**

Predsudky sú obojstranné. Máme ich my, „Nerómovia“, voči Rómom, majú ich aj oni voči nám. Niektorí povie, že to nie sú predsudky, že to sú skúsenosti: že ho Rómovia okradli alebo zbili, že na stanici od neho

žobrali peniaze, že boli stokrát hluční vo vlaku... Ale okradli ho všetci Rómovia? Zbili ho všetci Rómovia? Nie všetci sú zlí, tak ako ani všetci „Nerómovia“ nie sú dobrí. Mne to povedali na Luníku IX jednoducho: „A čo gadžovia nie sú v base? Ved' aj gadžovia kradnú, aj gadžovia sú vrahovia...“

Treba tiež povedať, že ani Rómovia nemajú iba predsudky. Majú tiež svoje skúsenosti. Keď žijete medzi nimi, zažijete to spolu s nimi: zažijete, ako sa na nich bezdôvodne rozkričí predavačka, ako pohrdavo sa voči nim zachová policajt, ako sa na nich bez príčiny pozerajú s podozrením všade, kde sa len objavia... Raz nás nepustili na kúpalisko s čudným vysvetlením, že je tam športové podujatie, no o pár sekúnd sme videli, že dovnútra normálne pustili iných ľudí, ktorí prišli po nás. To sú momenty, ktoré Rómom zraňujú až do hĺbky duše a potom sa ťažko búrajú predsudky, ktoré si vytvoría oni voči nám. Predsudky boli aj témou pápežovho príhovoru na Luníku IX, kde hovoril, že súdy a predsudky len zväčšujú vzdialenosti, pričom k Rómom sa prihovárал najmä ako k obetiam predsudkov, nemilosrdných súdov, diskriminačných stereotypov, hanlivých slov a gest. Odporúčam prečítať si tento príhovor celý alebo si pozrieť kompletný videozáznam z jeho návštevy na Luníku IX. Je bežne dostupný na internete.

▪ **Pred príchodom pápeža na Luník IX sa sídlisko zodpovedne pripravovalo a čistilo. Mnohým Rómom na tom veľmi záležalo a priložili ruky k dielu. Aj väčšina programu pozostávala z rómskych tradícií, nechýbali ani svedectvá rómskych rodín. Františkova návšteva na Luníku IX bola síce krátka, no pápež ich povzbudil a uistil, že aj oni sú súčasťou Cirkvi a môžu prispieť k stavaniu vzájomných mostov. Prejavilo sa to po jeho odchode? Dotýkalo sa to ich vnútra?**

Rómovia boli šťastní, že pápež prišiel k nim a nedbali by, aby aj tento nový pápež navštívil Luník IX. To, že Svätý Otec bol medzi nimi, im dalo pocit hrdošti,

dôstojnosti a vd'áčnosti. Hneď ho nazvali „Amaro papežis“, čiže „Náš pápež“. Na chvíľu sa naozaj cítili byť v srdci Cirkvi. Po odchode pápeža sa ich život vrátil do „normálu“, starosti ich vrátili do bežného kolobehu, ale poslanstvo zostalo. Máme na čom stavať. Usilujeme sa im hovoriť, že ich Boh miluje a aj Cirkev ich miluje a majú v nej svoje miesto.

▪ Na Luník IX. som sa počas pápežovej návštevy prihlásila ako dobrovoľník, dokonca si ma navrhol za tímlídra. To si vyžadovalo pricestovať o niečo skôr. Ako direktor komunity si bol zahľtený veľkými organizačnými záležitosťami, a predsa si za mnou prišiel, či mi nič nechýba. Ty si čakal samotného pápeža, hlavu Cirkvi na zemi - a zaujímal si sa, či mám kde prespať, čo jesť, ba či nepotrebujem lístok na MHD. Aj popri pápežovej blízkosti bol práve toto pre mňa jeden z najsilnejších momentov - vnímať dar tvojej skromnosti. To je aj aktuálnou témou nášho časopisu: Robte to v skromnosti. Za takého označujem aj pápeža Františka. Smieš prezradiť, či ti venoval pár slov, prípadne aké? Čo si na ňom ceníš a čím ťa oslovuje terazjší pápež Lev XIV.?

Vážil som si, že si prišla až z Partizánskeho a že si bola ochotná ísť na Luník IX, čo by si nezvolil každý - a tým pádom si musela obetovať stretnutie mladých s pápežom o 5 kilometrov ďalej v košickom Čermeli. Rád som ti venoval pár minút. (Úsmev.)

S pápežom Františkom sme sa stretli všetci spolubratia zo saleziánskej komunity na Luníku IX. Každému venoval pozdrav, podal ruku, každý z nás mu mohol povedať jednu - dve vety a potom pápež išiel ďalej. Čo som mu povedal, to si ponechám pre seba. Ale vnímal som, že ma počúval s otvoreným srdcom.

Čo sa týka pápeža Leva XIV., páči sa mi, že ide do všetkého pokojne, usiluje sa byť pápežom mieru a zmiery, čo je v tejto pohnutej a napätej dobe veľmi potrebné. Verím, že jeho pontifikát je odpoveďou na to, čo dnešný svet potrebuje.

Janka Lajčáková

Foto: archív dona Petra Veselského, SDB,
a Janky Lajčákovvej

Autorka článku s manželom a donom Petrom (vpravo)

Don Peter Veselský, SDB, salezián, kňaz. Narodil sa 20. mája 1974 v Trnave. Má šiestich súrodencov a vyrastal v hlboko veriacej rodine. Základnú aj strednú školu (gymnázium) absolvoval v Trnave. V roku 1992 vstúpil ako kandidát k saleziánom v Bratislave. Po absolvovaní noviciátu v Poprade zložil prvé reholné sľuby a v Žiline sa zameril na štúdium filozofie. Po pastoračnej asistencii v Košiciach nastúpil na štúdium teológie v Badíne. Kňazské svätenie prijal 14. júna 2003 v Banskej Bystrici-Sásovej z rúk otca biskupa Rudolfa Baláža. Jeho prvým kňazským pôsobiskom sa stala Farnosť sv. Tomáša - apoštola na sídlisku Šipok v Partizánskom. Neskôr sa stal direktorom v stredisku Banská Bystrica-Sásová, následne v Humennom. V roku 2020 bol menovaný do funkcie direktora na košickom sídlisku Luník IX, so zameraním na pastoračiu Rómov, kde ako predstavený komunity saleziánov v roku 2021 privítal pápeža Františka. Od 1. júla 2026 ukončí svoje pôsobenie direktora, no naďalej zostáva v komunite bratov saleziánov na Luníku IX.

Viera, ktorá sa nepotrebuje predvádzať

Žijeme v dobe, ktorá nás neustále núti k seba prezentácii. Sociálne siete, pracovné prostredie či verejný priestor nás tlačia do roly neustáleho „vystupovania“. Zdobíme sa úspechmi, budujeme imidž a neraz máme nutkanie kričať do sveta, akí sme správni a veriaci.

No svätý apoštol Peter nám v svojom prvom liste ponúka radikálne odlišnú cestu, keď hovorí: „*Buďte stále pripravení obhájiť sa pred každým, kto vás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je vo vás. Robte to však skromne...*“ Táto výzva nie je len historickým odkazom, je to aktuálny návod, ako dnes žiť kresťanský život.

Nádej, ktorá má tvár

Prvý Petrov list, z ktorého sme prevzali názov témy tohtomesačného čísla, nevzniká v pohodlnom kresťanskom prostredí. Je adresovaný ľuďom, ktorí žijú medzi pohanmi v Ríme, často bez pochopenia, niekedy pod útlakom, výsmechom či podozrievaním. Apoštol ich však nevyzýva, aby sa uzavreli do seba, ani aby svetu dokazovali svoju prevahu. Petrova základná výzva znie: „*Uctievaťe sväto Krista vo svojich srdciach*“.

Sväto uctievať Krista neznamená len navštevovať kostol či ovládať dogmy viery. Znamená to premieňať sa na neho - naším myslením, cítením i konaním. Je to proces, v ktorom si nechávame do svojho vnútra vtlačať „obraz Krista“. Srdce je v biblickom jazyku stred osoby: miesto rozhodovania, túžob, svedomia, viery i smerovania života.

Kresťan nie je reklamný pútač na náboženstvo. Je skôr ikona: niečo z neho presvitá, ak sa prestane stavať do stredu a dovolí, aby cez neho bolo vidieť Pána. Stať sa ikonou, živým obrazom Vteleného Slova, je teda našou najväčšou úlohou. Najmä pre ľudí, ktorí by nikdy nesiahli po Svätom písme, sa môžeme stať „chodiacou Bibliou“. Nie preto, že stále citujeme verše, ale preto, že v našom spôsobe života môžu čítať niečo z evanjelia: trpezlivosť, vernosť,

odpustenie, pravdivosť, pokoj, schopnosť počúvať, čistotu úmyslu, nežnosť voči slabým a odvahu stáť pri dobre.

Skromnosť nie je neviditeľnosť

Slová „*robte to však skromne*“ sú tiež veľmi aktuálne. Iný preklad hovorí: „*v tichosti, s bážňou a dobrým svedomím*“. Kresťan má byť pripravený vysvetliť svoju nádej - teda to, prečo je jeho život iný. Nemá byť nemý, rozpačitý ani ustráchaný. Ale jeho reč nemá byť ani len túžbou po víťazstve v hádke či lepšom argumente. Nemá byť túžbou ukázať, že je lepší než ostatní. Nemá byť pokusom vylepšiť vlastný obraz alebo získať obdiv za svoju zbožnosť. Skromnosť, o ktorej hovorí apoštol Peter, neznamená slabú vieru. Znamená vieru očistenú od seba-presadzovania.

Veľmi presne to vyjadril pápež Lev XIV., keď povedal: „*Pokora je totiž slobodou od samého seba. Rodí sa vtedy, keď Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť naozaj uchvátia náš záujem a my si môžeme dovoliť hľadiť ďaleko - nie na špičky vlastných nôh, ale do diaľky! Kto sa povyšuje, vo všeobecnosti sa zdá, akoby nenašiel nič zaujímavejšie než seba samého, a v hĺbke duše je veľmi neistý. Ale kto pochopil, že je nesmierne vzácny v Božích očiach, kto hlboko cíti, že je Božím synom či dcérou, ten má väčšie veci, z ktorých sa môže radovať, a má dôstojnosť, ktorá sama od seba žiari.*“

Práve takáto pokora oslobodzuje kresťanské svedectvo od potreby dokazovať vlastnú hodnotu. Človek, ktorý vie, že jeho dôstojnosť je zakorenená v Bohu, môže hovoriť o nádeji pokojne, pravdivo a skromne, pretože v centre už nestojí on sám, ale Kristus.

Tichý život, ktorý prekvapuje

Krásne túto tému dopĺňa aj starobylý List Diognetovi: „Kresťania sa nelíšia od ostatných ľudí ani krajom, ani rečou, ani spôsobom života... V obliekaní a strave sa držia domorodých obyčají, no ukazujú obdivuhodný životný postoj. Bývajú vo svojej vlasti, ale ako cudzinci.“

To je veľmi praktické a zároveň je to aj kľúč k úspešnej evanjelizácii - byť vo svete, ale nebyť zo sveta. Náš kresťanský charakter sa nemá prejavovať ako divadlo. Kresťan nemusí byť čudákom, ktorý si zakladá na nápadnosti. Môže byť normálnym obyčajným človekom v práci, v rodine, v škole, v obchode, v susedstve. No jeho normalnosť má niest' inú hĺbku. Vie sa nezapojiť do ohovárania. Vie povedať pravdu bez ponižovania. Vie sa ospravedlniť. Vie nevracať úder za úder. Vie žiť jednoducho, bez potreby stále sa porovnávať. Vie sa tešiť z dobra druhého. Vie byť pevný bez tvrdosti a láskavý bez naivity.

Každodenný štýl nádeje

Petrova veta nás pozýva k veľmi zdravej kresťanskej kultúre. Menej pózy, viac pravdivosti. Menej kriku, viac čistého svedomia. Menej dokazovania vlastnej dôležitosti, viac Krista v srdci.

Viera, ktorá sa potrebuje neustále predvádzať, sa rýchlo unaví a často unaví aj druhých. Viera, ktorá vychádza zo skrytého spojenia s Kristom, má inú silu: nie je agresívna, ale je pevná; nie je hlučná, ale je čitateľná.

Preto sa oplatí každý deň položiť si jednoduchú otázku: čo dnes ľudia môžu vyčítať z môjho života? Nie z náboženských slov, ktoré používam, ale z tónu hlasu, z práce, z reakcií, z rozhodnutí, z toho, ako sa správam k tým, ktorí mi nič nemôžu vrátiť.

Ak je Kristus naozaj sväto uctievaný v srdci, postupne sa to začne prejavovať aj navonok. Skromne. Ticho. S bázňou. S dobrým svedomím.

Text: Bronislav Antoň, diakon

Foto: Mária Melicherčíková

Kto ťa hlboko oslovil svojou skromnosťou?

- **Anna (65 rokov):** „Spomínam na môjho strýčka - kňaza Bernarda Pánčiho. Bol odsúdený za velezradu v roku 1958 ako mnoho statočných kňazov a biskupov. Po štyri a pol roku ťažkého väzenia (Jáchymov, Praha, Valdice) bol prepustený na amnestiu. Vychudnutý, telesne zničený, avšak duchovne pozdvihnutý hovorieval, že mal vo väzení vysokú školu teológie. Povolenie ku kňazskej službe dostal až v roku 1968. Bol to skromný, obetavý, zbožný kňaz na Spiši. Mne vždy pripomínal sv. Jána Máriu Vianneya. Ako deti sme chodievali k nemu na faru na prázdniny. Veľmi skromne sa stravoval. Každý piatok jedol len trochu surovej zeleniny, zemiaky, mrkvu. Slúžil tri sv. omše denne, mal totiž faru a dve filiálky. Skromne sa obliekal. Keď mu môj otecko s mamou darovali zimné čížmy, sveter, kabát, už o týždeň ich nemal. Všetko rozdal chudobnejším od seba. Dodnes keď si sadám do auta, počujem jeho slová: ‚Už ste sa modlili Anjel Pána alebo ruženec?‘ Ako dôchodca vo vysokom veku chodieval zo Spišskej Kapituly na Turzovku spovedať každú sobotu, prakticky od mája do októbra. (Pravidelne prespával u nás, aby už o piatej ráno sadol vo Vrútkach na vlak smer Turzovka.) To bol môj skromný, vzácny strýko.“
- **Terezka (45 rokov):** „Tých ľudí bolo viacero - v poslednom čase najmä ukrajinské deti. Keď po asi štyroch mesiacoch jedno dievčatko spomínalo, ako na Vianoce dostalo zošit... Ďalšie z nich mi povedalo, že na prežitie im stačia dve igelitky, s ktorými prišli na Slovensko. Ich skromnosť ma dáva na kolená.“
- **Irenka (73 rokov):** „Bol to sv. Ján Mária Vianney. Prečítala som si knižku o ňom už dvakrát. Varil si vždy zemiaky v šupke a to jedol. Spával na slamníku na doskách a celé noci sa modlil pred Sviatosťou oltárnou.“
- **Zuzka (62 rokov):** „Mám známeho, ktorý napriek tomu, že vychovával deti od určitého obdobia sám, viedol ich ku skromnosti. Jeho deti to akceptovali, bola som toho svedkom. Vtedy som sa zamyslela, ako zbytočne rozhadzujem.“
- **Helenka (65 rokov):** „Je pre mňa povzbudivé stretnúť takých ľudí. Jedným z nich je otec Vladimír Maslák. Je to Boží človek, obdarený mnohými talentami, ale nie je vôbec pyšný. Je vždy ku každému rovnako milý, usmiaty. Skromne rozpráva o svojej práci. Jeho vzťah ku klientom je obdivuhodný. Všetko robí s láskou. Myslím si, že ho majú všetci radi.“
- **Anka (68 rokov):** „V prvom momente mi prichádza na um moja mama. Počas celého svojho života bola skromná. A to nemyslím na materiálne veci. Vedela sa tešiť z každej maličkosti. Zostala ako vdova s tromi deťmi, ťarcha výchovy a starosti zostávali na jej pleciach. No pritom jej nechýbala štedrosť pri rozdávaní lásky nám, deťom. Dávala nám ju dvojnásobne aj za zomrelého otca. Mami, ďakujem...“
- **Marta (60 rokov):** „Som veľmi vdáčná, že som mohla v našej piaristickej škole spoznať milované kolegynky Betku, Vilmušku, Majku a Danku. No a samozrejme, nemôžem zabudnúť na pátrov piaristov: Janko Slniečko, páter Alojz, páter Pavol, páter Vojtech, Janko Hríb. Boli sme jedna veľká rodina - tak ako aj teraz s ďalšími priateľmi, kolegami a pátrami z našej školy.“
- **Mária (59 rokov):** „Mám priateľku Žofiu, ktorá žije veľmi skromne, je úprimná. Duchovne sprevádza ľudí a pomáha, kde sa dá.“
- **Ivetka (59 rokov):** „Mňa hlboko oslovila sv. Matka Tereza z Kalkaty, ktorá život zasvätila najchudobnejším z chudobných. Taktiež sv. František z Assisi a aj sv. Svorad ako prvý slovenský svätec - tiež sú príkladmi extrémnej skromnosti, askézy a odriekania.“

Pripravila: Anna Gálová ml.

Alojz Petráš, Host'

Otvor je diera aj príkaz

„Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou.“ (Zjv 3,20)

23. apríla uplynulo desať rokov od smrti prievidzského umelca Alojza Petráša. Sám vnímal tvorbu ako reholu. Motívom, ktorý namaloval viackrát, je Kristus klopajúci a vchádzajúci. Vo verzii, ktorá visí v mojej kláštornej cele, je Kristus pred dvermi oblečený v červenom rúchu s knihou v ruke. Za ním je tmavomodré pozadie. Len nedávno som si všimol, že v oblasti srdca farba červene chýba a akoby cez otvor vidieť do noci pozadia.

Pripomenul sa mi môj text zo zamýšľanej bakalárskej práce o podobenstvách, ktorými hovorí fotografia: Fotoaparát je tmavou izbou s malým otvorom. V jeho vnútri niet osvetlenia. Umiestniť svetlo dovnútra by znamenalo ocitnúť sa v jaskyni a sledovať tieňohru vlastných myšlienok a predstáv. Tma je obrazom čistého čakania.

Umelec sa podobá rehoľníkovi, maliar zasa fotografovi. Všetci súhlasili s údelom čakajúcich. Dohovorený signál klopajúceho si nemôžu zapamätať, musia ho vždy nanovo rozpoznať. Keď vstúpi, je to sviatok. Ich bieda je týmto okamihom večnosti vykúpená. Ďalej bude klopať kdesi vo vzťahu tvarov a farieb zavesenom v galérii, v príbytku priateľov alebo odpočívajúcom v tme depozitára, až zas niekto počúvne a otvorí sa novému zásahu svetlom.

Peter Pikulík, OFMConv

Nakonec nesejde na tom ni na onom

Nakonec nesejde skoro na ničem

Ale v tom skoro je skryto vše

(Nakonec I, Milan Ohnisko)

Obrad pokoja

V minulom čísle farského časopisu sme sa pristavili pri modlitbe „Otče náš“, ktorou sa po eucharistickej modlitbe pripravujeme na sväté prijímanie. Dnes prirodzene pokračujeme ďalšou časťou svätej omše - obradom pokoja. Je to chvíľa, ktorá môže na prvý pohľad pôsobiť jednoducho a nenápadne, no skrýva v sebe veľmi hlboký duchovný význam.

Po modlitbe „Otče náš“ kňaz prosí, aby nás Pán oslobodil od hriechu a daroval nám pokoj. Následne pripomína Kristove slová: „Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam.“ Nejde pritom o obyčajný pokoj v zmysle neprítomnosti problémov alebo hádok. Kristov pokoj je niečo omnoho hlbšie - je to pokoj srdca, ktorý pramení z Božej prítomnosti.

Znak pokoja

Obrad pokoja nás zároveň pripravuje na sväté prijímanie. Eucharistia nie je len osobným stretnutím človeka s Bohom, ale aj znamením jednoty medzi nami navzájom. Preto Cirkev ešte pred prijatím Kristovho tela pripomína dôležitosť zmierenia, odpustenia a vzájomnej lásky. Nemôžeme úprimne pristupovať k oltáru, ak si vedome pestujeme nenávisť, hnev alebo rozdelenie.

Keď si veriaci navzájom podávajú ruku alebo iným spôsobom vyjadria znak pokoja, nejde len o spoločenské gesto. Malo by to byť vyjadrenie úprimného želania dobra, pokoja a Božieho požehnania druhému človeku. Je to veľmi jednoduchý úkon, ale práve v jednoduchosti sa často ukrýva sila evanjelia.

Už v prvotnej Cirkvi

Zaujímavé je, že obrad pokoja má svoje korene už v prvotnej Cirkvi. Kresťania si dávali „bozk pokoja“ ako znak jednoty

a zmierenia pred slávením Eucharistie. Cirkev tým chcela zdôrazniť Kristove slová, že ak prichádzame priniesť dar na oltár a spomenieme si, že náš brat má niečo proti nám, máme sa najprv zmieriť.

Dnes sa môže stať, že tento moment prežívame automaticky alebo nepozorne. Niekedy ostane len pri rýchlom geste bez hlbšieho uvedomenia. Liturgia nás však pozýva zastaviť sa a uvedomiť si, že pokoj je dar, ktorý neprichádza len z našej snahy, ale predovšetkým od Krista. On jediný dokáže uzdraviť nepokojné srdce, narušené vzťahy i rozdelenie medzi ľuďmi.

Obrad pokoja je preto viac než krátka prestávka pred prijímaním. Je pripomenutím, že kresťanská viera sa žije vo vzťahoch. Nestačí byť v spojení s Bohom, ak nechceme budovať pokoj s ľuďmi okolo seba. Práve preto nás liturgia vedie od modlitby k zmiereniu a od zmierenia k Eucharistii.

Oto Dokoupil, kaplán
Foto: Mária Melicherčíková

Tip pána kaplána:

Pri najbližšom obrade pokoja neskús urobiť gesto len zo zvyku. Vedome popraj druhému človeku Kristov pokoj. A možno si spomeň aj na niekoho, s kým máš narušený vzťah. Niekedy práve malý krok zmierenia otvorí cestu veľkému pokoji.

...tri otázky pre sestru vincentku Štefániu Novákovú

Vincentská rodina organizuje každý rok verejnú zbierku *Boj proti hladu*. Od 1. apríla 2026 do 31. januára 2027 prebieha už jubilejný 20. ročník. Cieľom zbierky je zmiernenie hladu a záchrana životov. Našu farnosť tradične navštívili sestry vincentky 31. mája 2026 a vo všetkých kostoloch po sv. omšiach ponúkali medovníkové srdiečka za dobrovoľný príspevok. Jednej z nich, sestre Štefánii Novákovej, DKL, sme položili tri otázky, na ktoré nám s radosťou odpovedala a priblížila nám smerovanie tohto veľkého projektu.

1

Ako vznikla zbierka *Boj proti hladu*?

Každá z vetiev Vincentskej rodiny už od počiatku pracuje v službe chudobným. V období okolo roku 2001 sa na výzvu generálneho otca, ktorá sa volala *Boj proti hladu*, začalo viac uvažovať, ako efektívnejšie pomôcť chudobným. V jednotlivých vetvách vznikali rôzne iniciatívy.

Najúspešnejšia bola skupinka žien z Nemšovej zo Spolku kresťanskej lásky pod vedením Gitky Šumichrastovej. Margitka po zverejnení šokujúcich údajov, ktoré mnohí nepoznali (že vo svete hladovalo 800 miliónov ľudí a 30 tisíc z nich denne zomieralo od hladu), začala už v roku 2002 na nemšovskom jarmoku ponúkať ručne vyrobené výrobky za dobrovoľný príspevok. Neskôr vznikla myšlienka rozšíriť túto „jarmočnú aktivitu“ na celé Slovensko.

Samotnej celoslovenskej zbierke predchádzala osobná návšteva slovenskej misionárky Anny Ciganpálovej zo spoločnosti Dcér kresťanskej lásky, ktorá pôsobila na Haiti. Vyrozožavala, ako jej tam zomierali deti na rukách na bežné choroby, nebolo liekov, pitnej vody, potravín.

Na základe jej svedectva sa stretli zástupcovia Vincentskej rodiny a schválili prvú verejnú zbierku na celom Slovensku. Za symbol zbierky bolo vybrané medovníkové srdce ako symbol lásky k núdznym. Financie, ktoré darujú Slováci, sa odosielajú na generalát Spoločnosti Dcér kresťanskej lásky v Paríži, odkiaľ ich čerpajú misionári.

2

Kto sa do tejto prípravy zapája a do ktorých krajín vyzbierané financie smerujú?

Do prípravy je zapojená celá Vincentská rodina - sestričky Dcéry kresťanskej lásky, vincentíni, ZMM - Združenie mariánskej mládeže, SKL - Spolky kresťanskej lásky, ZZM - Združenie záračnej medaily a nespočetne veľa laikov.

Zbierka najprv smerovala na Haiti. Postupne sa pridávali krajiny, kde pracovali sestričky alebo kňazi sv. Vincenta: Honduras, Ukrajina, Rusko, Slovensko. Tento rok po prvý raz poputuje pomoc aj do Sýrie.

3

Ako konkrétne sa pomáha?

Pomáha sa mnohým ľuďom, ktorí sú v akejkoľvek núdzi - nákupom liekov, potravín, školských potrieb, obedov deťom v škole... Pomôcť sa dá modlitbou alebo aj finančným príspevkom. Účet zbierky je otvorený po celý rok (bližšie info na www.bojprotihladu.sk).

Anna Gálová ml., foto: archív sestry Štefánie Novákovej, DKL

Prievidzský hrad a počiatky farnosti

Vedeli ste, že Prievidza mala svoj hrad, ktorý úzko súvisí so vznikom prievidzskej farnosti? Kde presne sa nachádzal a ako vyzeral, to iba hádame; kto a kedy ho postavil tušíme; čo zažil, kto ho vlastnil, aj kedy a prečo zanikol vieme. Prvá písomná zmienka o ňom je stará rovných 750 rokov a podobne starobylá je i farnosť.

V roku 1276 mladistvý kráľ Ladislav IV. Kumánsky vydal istú darovaciu listinu v blízkosti hradu Prievidza („prope castrum Preuge“). Okrem prvej zmienky o hrade je pre nás listina zaujímavá aj preto, že potvrdzuje prítomnosť uhorského kráľa v Prievidzi. Spolu s ním vtedajšiu dedinu Prievidza možno navštívila aj jeho matka - kráľovná Alžbeta Kumánska, ktorá Ladislava vzhľadom na jeho mladý vek zvykla sprevádzať.

Začiatky hradu a farnosti

Prievidzský hrad dal zrejme len niekoľko rokov pred touto udalosťou postaviť Peter z rodu Hont-Poznanovcov, ktorý žil predtým spolu bratmi na hrade ich otca Kazimíra v Bojniciach. Pod správou jeho nového sídla bolo z dovtedajšieho rozsiahleho rodového majetku pričlenené celé povodie Handlovky a ľavobrežie Nitry od Necpál na severe po Nováky na juhu.

Rovnaký územný rozsah mala aj novovzniknutá farnosť, ktorej prvým duchovným centrom sa stal dnešný Kostol Nanebovzatia Panny Márie, vybudovaný v blízkosti hradu najneskôr v období jeho výstavby v druhej polovici 13. storočia. Doň každú nedeľu putovali veriaci z celej farnosti. Z priveľmi vzdialených dedín nemuseli prísť všetci obyvatelia, ale stačilo, ak za nich richtár vyslal aspoň jedného zástupcu. Každý farník bez výnimky sa musel na Mariánsky vršok dostaviť v deň svojej poslednej cesty, pretože v stredoveku mohlo byť telo kresťana pochované iba do posvätej pôdy v bezprostrednom okolí kostola, ohraničenej múrom.

Putovanie veriacich do Prievidze za živa či po smrti až kdesi od Handlovej by bolo iste

úmerné. Treba si však uvedomiť, že v tom čase väčšina obcí Handlovskej kotliny ešte nejestvovala. Zakladali ich až páni Prievidzského hradu, ba samotnú Handlovú založili kremnickí Nemci až v roku 1376.

Možná poloha a podoba hradu

V nasledujúcich rokoch si Peter kráľa Ladislava pohneval lúpežnými prepadmi, ktoré spolu s bratmi podnikal proti svojim susedom. V roku 1288 preto hrad oblahlo kráľovské vojsko na čele so zvolenským županom Mikulášom z rodu Bokša. Pri útoku naň bol padajúcou skalou zranený istý liptovský hradný vojak Damián. Škoda, že nevieme, či išlo o skalú, ktorá vypadla z útokom narušených hradných múrov, alebo o skalú hodenú obrancami. Pomohlo by nám to rozlúštiť, či bol Prievidzský hrad kamenný, alebo drevený. Väčšina historikov sa domnieva, že by sa príslušník takého významného rodu, akým boli Hont-Poznanovci, určite neuspokojil s dreveným hradom. Nemalo ísť len o prestíž, ale po ničivých vpádoch Mongolov do Uhorska v roku 1241 tiež o otázku bezpečnosti.

Napriek všetkým predpokladom zatiaľ jediným potvrdeným objektom obrannobytného charakteru z obdobia existencie hradu zostáva drevená veža v priestore dnešnej vyhladky, ktorej zhorené základy objavili archeológovia už v lete 1963. Pravdepodobne viacpodlažná obytná stavba bola obohnaná palisádou a zo strany Mariánskeho vrška chránená aj dodnes dobre viditeľnou polkruhovou priekopou. Zistený charakter objektu typovo zodpovedá jednoduchému drevenému hradu, zvanému motte (francúzsky: kopček).

Záhadou nateraz zostáva, či išlo o samotný prievidský hrad, ktorý bol skromnejší ako predpokladáme, alebo len o predsunutý strážny objekt zatiaľ neobjaveného väčšieho hradného komplexu. Nech hrad vyzeral akokoľvek, kráľovo vojsko ho zrejme nedobýlo, lebo naďalej zostal v rukách Petra.

Cesta k zániku

Čo sa nepodarilo zvolenskému županovi Mikulášovi, to o desaťročie neskôr dokázal vtedajší uhorský palatín Matúš Čák Trenčiansky - oficiálne pre kráľa Ondreja III., v skutočnosti pre seba. V držbe mocného pána Váhu a Tatier zostali hrady Prievidza i Bojnice až do jeho smrti v roku 1321. Po nej sa oba hrady stali majetkom kráľa Karola I. Róberta. Niekedy medzi rokmi 1341 a 1352 sa panovník kvôli malej vzdialenosti medzi hradmi rozhodol Prievidský hrad zanechať a namiesto neho vybudovať hrad Sivý Kameň nad dedinou Podhradie v pohorí Vtáčnik.

Premeny farnosti

Pravdepodobne ešte predtým kráľ Karol I. Róbert po roku 1321 povýšil Prievidzu z dediny na mesto. S výrazným príspevom nemeckých prisťahovalcov pribudlo k dovtedajšiemu osídleniu v priestore Dlhej ulice dnešné štvorcové námestie so súčasným Kostolom sv. Bartolomeja, ktorý časom prebral funkciu farského chrámu. Približne v rovnakom čase bol postavený kostol v Chrenovci, ktorý sa stal sídlom novej farnosti zriadenej pre stále početnejšie osídlenie Handlovskej kotliny, ako aj nové farské kostoly v Novákoch a v Koši.

Do konca 14. storočia sa tak prievidská farnosť zmenšila na Prievidzu s Veľkou a Malou Lehôtkou, Necpalmi, Hradcom, Sebedražím a Ciglom. V tomto rozsahu zotrvala až do roku 1806, keď vznikla farnosť v Sebedraží s filiálkou v Cigli.

Ján Vingárik

1. Miesto dnešnej vyhladky na Mariánskom vršku so zachovanou priekopou zaniknutej stredovekej veže pred vybudovaním chodníka. Zdroj: Dokumentačný fond HNM v Prievidzi
2. Drevený hrad typu motte. Zdroj: wikimedia.org

Zdroje:

LUKAČKA, J.: *Prievidza: Monografia mesta I*. Banská Bystrica: Štúdio Harmony, 2013.
 MIŠÍK, M.: *Prievidza*. Banská Bystrica: Stredoslovenské vydavateľstvo, 1971.
 PÚČIK, M.: *Horná Nitra v stredoveku (Vývoj cirkevnej správy)*. Dizertačná práca. Bratislava: Univerzita Komenského, 2016.
 VINGÁRIK, J.: *Tajomstvá Prievidského hradu*. In: *Prievidský občasník*, roč. 9, 2012, č. 2.

Príbehy a legendy, ktoré inšpirujú

Barcelona, 21.2.2018

25.

Príbehy a legendy zaujmú a mnohých aj inšpirujú rovnako tak, ako faktami podložené poznanie. Tento článok je práve z kategórie legiend.

Túto svoju prvú cestu do Barcelony nemám zachytenú v zápisníku. A kým som nenašiel GPS záznam trasy a nakoniec aj fotky, začal som pochybovať, či si správne pamätám, že som tam bol.

Z prelomu 3. a 4. storočia n.l. sa o dnes spomínanej spolupatrónke mesta Barcelona, sv. Eulálie, nič takéto nemohlo zachovať. Jedine Špev o sv. Eulálie z konca 9. storočia. Zvyšok máme len z príbehov a legiend, ktoré sa o nej rozprávali. A hoci nie je isté, či sv. Eulália Barcelonská vôbec existovala, keďže jej príbeh a osud je veľmi podobný sv. Eulálie z Méridy, je zapísaná v zozname svätých katolíckej cirkvi. V tieni fascinujúcich architektonických diel A. Gaudího, šokovaný dielom P. Picassa, ktorého múzeum je v blízkosti, sme prišli ku hlavnému katolíckemu kostolu - Katedrále sv. Kríža a sv. Eulálie, ktorý je hlavným kostolom v Barcelone, obdivujeme nádhernú gotiku, zo strechy výhľady na mesto, prístav i rastúcu stavbu katedrály Sagrada Família a až potom zídeme do krypty sv. Eulálie a na nádvorí fotím labute.

Na cestách zažívam i také momenty, že prídem na miesto, o ktorom som veľa nevedel, popri iných cieľoch som si ho nenaštudoval

a začínam ho spoznávať až tam. Niekedy to vstrebe a nadchnem sa, inokedy prebytok vnemov alebo únava spôsobia, že sa pozriem a idem ďalej. No a teraz po rokoch objavujem kontext a význam miesta.

Za cisára Diokleciána

Počas jedného z posledných prenasledovaní kresťanov v Rímskej ríši za vlády cisára Diokleciána prišiel do Barcelony vládár Dacián, ktorý mal na príkaz cisára zničiť kresťanskú vieru. Legendy rozprávajú, že 13-ročná Eulália, vidiac represie a krutosť, ho išla konfrontovať. S argumentami a veľkou výrečnosťou (to je aj význam jej mena Eulália) obhajovala kresťanstvo.

Dacián ju dal mučiť trinástimi krutými spôsobmi, ona však zostala verná a pevná vo viere. Boh ju chránil tak, že necítila bolesť. Nakoniec príbehy vravia, že bola ukrižovaná na kríži tvaru X, ktorý je spolu s palmou (symbol mučeníkov) jedným z jej atribútov. Príbehy sa končia opisom, ako jej duša v podobe holubice vyletela z úst a vzniesla sa k nebu.

Rebelský duch

Sv. Eulálie si v Barcelone pripomínajú

Alabastrový sarkofág sv. Eulálie v krypte Katedrály sv. Kríža a sv. Eulálie, 21.2.2018

Priečelie Katedrály v Barcelone, 21.2.2018

v období 9. - 12. februára. Tento rok sa tam konali rozsiahle slávnosti. Viacero ulíc v Barcelone nesie jej meno a na nádvorí kláštora pri katedrále stále chovajú 13 bielych husí pripomínajúcich vek a počet spôsobov jej mučenia.

Existencia mýtickej hrdinky mladého, statočného, ba až rebelského ducha, ktorá povstala proti utláčateľovi na obranu svojho ľudu poháňaná ideálmi spravodlivosti, je to, čo na jej príbehu môže inšpirovať nielen veriacich.

A keď si tak spätne spomínam, v roku 2018 boli na Pl. Catalunya stany pro-

testujúcich za nezávislosť Katalánska a oslobodenie zatknutých za nezákonné referendum. Asi tá odvaha vystúpiť z radu a postaviť sa proti vládcom je stále v Kataláncoch prítomná.

„Svätá Eulália, odvážna mladá mučienica, ty si neohrozene bránila svoju vieru v Krista až po smrť. Vypros nám odvahu svedčiť o pravde, čistotu srdca a silu preháňať zlo. Ochraňuj mládež a buď nám oporou v skúškach. Amen.“

Text a foto: Marek Šimurka

Zdroje: <https://www.altresbarcelones.com/2011/02/la-llegenda-e-santa-eulalia-la-patrona.html>, <https://relikviar.sk/svati-a-blahoslaveni/svata-eulalia-barcelonska-panna-a-mucenica>, <https://catholica.cz/?id=702>, https://en.wikipedia.org/wiki/Eulalia_of_Barcelona, https://en.wikipedia.org/wiki/Sequence_of_Saint_Eulalia

Sväté omše v Prievidzi počas letných prázdnin a dovoleníek

(od 1.7. do 31.8.2026)

Kostol	Pondelok až piatok	Sobota	Nedeľa a prikázaný sviatok v deň voľna	Prikázaný sviatok v pracovný deň	Prvopiatkový týždeň Po - Pia 28.7. - 1.8.
Farský Kostol sv. Bartolomeja Prievidza - mesto www.farapd.sk	16:30	06:00 16:30	07:30 09:00 18:00	06:00 12:00 16:30	12:00 16:30
Kostol Najsvätejšej Trojice Kláštor piaristov www.piaristi.sk	6:30 Pia aj 18:30	07:00 18:30	09:30 11:00	06:30 18:30	ako počas bežného týždňa
Kostol Nanebovzatia Panny Márie cintorín	Pohreby Grkat: podľa aktuálnych oznamov	Grkat: podľa aktuálnych oznamov	08:30 gr. kat. 10:30 rím. kat.	15:45 gr. kat. 17:30 rím. kat.	
Farský Kostol sv. Terézie z Lisieux Zapotôčky www.zapotocky.sk	17:30	17:30	08:00 10:00 19:00	07:00 17:30 19:00	ako počas bežného týždňa Ut a Pia aj 7:00 So aj 8:00 Št 10:00 v ZPS

Jednotlivé časy sv. omši počas prikázaných sviatkov je potrebné si z dôvodu prípadných zmien vždy overiť aj v aktuálnych oznamoch.

Muž spravodlivý

Žiť ako svätý Jozef

4

Spravodlivosť patrí medzi základné hodnoty, ktoré formujú charakter človeka. Nie je to len dodržiavanie zákonov, ale predovšetkým vnútorný postoj čestnosti, úprimnosti a zodpovednosti.

V biblickom kontexte nachádzame spravodlivosť ako životný štýl, ktorý presahuje jednoduché pravidlá. Príkladom je svätý Jozef, označovaný ako „spravodlivý človek“. Jeho konanie ukazuje, že spravodlivosť zahŕňa aj milosrdenstvo a schopnosť konať správne i v náročných situáciách.

Schopnosť rozlišovať

Spravodlivý človek nehľadá len literu zákona, ale aj jeho zmysel - dobro druhého. Preto je spravodlivosť spojením pravdy, lásky a múdrosti, ktoré vedú k harmonickému životu v spoločnosti aj vo vzťahu k Bohu. Rozhodovanie medzi zákonom a dobrom človeka nie je jednoduché. Príklad svätého Jozefa ukazuje, že spravodlivosť nie je slepé dodržiavanie pravidiel, ale hľadanie pravdy a lásky v konkrétnej situácii. Jozef stál pred ťažkým rozhodnutím, keď mal posúdiť situáciu Márie, no rozhodol sa konať s citom a milosrdenstvom. Ukázal, že zákon má slúžiť človeku, nie ho ničiť. Aj v dnešnom svete sa často stretávame s dilemami, kde sa stretáva spravodlivosť s ľudskosťou. Skutočná múdrosť spočíva v schopnosti rozlíšiť, čo je správne nielen podľa pravidiel, ale aj podľa srdca. Spravodlivý človek tak nesúdi rýchlo, ale hľadá dobro druhého a koná s pokorou.

Zdravé fungovanie

Spravodlivosť a milosrdenstvo tvoria základ zdravého fungovania spoločnosti. Samotná spravodlivosť bez milosrdenstva môže byť tvrdá a neľudská, zatiaľ čo milosrdenstvo bez spravodlivosti vedie k chaosu. Vyváženie týchto dvoch princípov je preto nevyhnutné.

Príklad svätého Jozefa ukazuje, že skutočná spravodlivosť nie je len o trestaní, ale aj o pochopení a hľadaní dobra pre druhého človeka. Dôležitú úlohu zohráva aj dialóg, ktorý pomáha odhaliť pravdu a priznať chybu. Keď človek svoje zlyhanie uzná, môže prísť odpustenie a nový začiatok. Tak sa vytvára prostredie, v ktorom sa ľudia učia rásť, niest' zodpovednosť a zároveň prijímať milosť.

Spravodlivosť vedie k pravde, no bez milosrdenstva by bola tvrdá a neľudská.

Z knihy *Žiť ako svätý Jozef* spracoval
Miroslav Turanský
Foto: Miroslav Zajíc (farský kostol)

POZVÁNKA NA DUCHOVNÚ OBNOVU

REGIONÁLNEHO STRETNUTIA
LAICKÉHO SPOLOČENSTVA
TEŠITELOV A TEŠITELIEK BOŽSKÉHO SRDCA

SOBOTA

13.

JÚN 2026

KOSTOL SVÄTÉHO BARTOLOMEJA

PROGRAM

- 9:00 ruženec
- 9:30 adorácia
- 10:00 sv. omša
- prednáška páter Tomáš Prajzencanc
- agapé z vlastných zásob

PÁTER TOMÁŠ PRAJZENCANC

MODERÁTORKA DANIELA ŠVENTOVÁ

MÔJ JEŽIŠU, PRE TEBA TRPIEŤ,
V ÚTRPENÍ TEBA TEŠIŤ.

S VEĽKOU RADOSŤOU A VĽAČNOSŤOU PÁNU BOHU
VÁM OZNAMUJEME, ŽE PRIJMEME

DIAKONSKÚ VYSVIACKU

Z RÚK OTCA BISKUPA
MONS. MARIÁNA CHOVANCA

JÁN MIKUŠKO
CHRENOVEC - BRUSNO

VOJTECH KOVÁČ
HORNÉ HÁMRE

FR. ŠIMON CHRZASER SChP.

13. JÚNA 2026 O 10:00

FARSKÝ KOSTOL NANEBOVZATIA PANNY MÁRIE
BANSKÁ BYSTRICA

S radosťou za dar povolania vám oznamujeme, že z rúk
otca biskupa **Mons. Mariána Chovanca** prijmemo kňazské svätenie
vo farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici

20. júna 2026 o 10.00

BRONISLAV ANTOŠ

Banská Bystrica - Fončorda

Primičná svätá omša

28. júna 2026 o 14.00

Farský kostol sv. Michala Archanjela
Banská Bystrica - Fončorda

MATÚŠ MIKUŠKO

Chrenovec - Brusno

Primičná svätá omša

27. júna 2026 o 10.00

Farský kostol sv. Michala Archanjela
Chrenovec - Brusno

Bratia minoriti vás srdečne pozývajú na kňazskú vysviacku

brata Petra Pikulíka.

Sviatosť kňazstva prijme vkladanim rúk bratislavského pomocného
biskupa J. E. Mons. Jozefa Haľka v sobotu 6. júna o 11:00 v Kostole
sv. Františka z Assisi v Bratislave-Karlovej Vsi.

Primičná svätá omša sa bude konať v nedeľu 7. júna o 11:00
v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi.

Eucharistia sa stala silou jeho života

(Boží služobník Manuel Foderà)

Počas mája mnohé deti - väčšinou žiaci tretieho ročníka základnej školy - po prvý raz prijali sviatosť Eucharistie. Pri Manuelovi Foderovi nebolo jasné, či sa takého veku dočká. A keďže po Eucharistii veľmi túžil, biskup mu udelil výnimku. Pána Ježiša po prvý raz prijal v kaplnke detskej nemocnice 13. októbra 2007 iba ako 6-ročný. A túžba po ňom už z jeho života nikdy nezmizla.

Manuel Foderà sa narodil 21. júna 2001 v talianskom mestečku Salemi ako vyťužené tretie dieťa manželov Enzy a Peppeho Foderovcov. Súrodenci boli od neho o dosť starší - sestra Stefania mala v tom čase 10 rokov, brat Francesco 12 rokov. V rodine ho privítali s veľkou radosťou.

Boj o život

Manuel si už ako dieťa získaval sympatie všetkých naokolo. Rád pútal pozornosť, nákazlivo sa smial a nesmel chýbať pri žiadnej hre. Ako 3-ročný začal v roku 2004 chodiť do škôlky, no už o rok prišla ťažká skúška. V jedno ráno sa Manuel zobudil s vysokou horúčkou a silnou bolesťou v pravej nohe. 27. júla 2005 po prvý raz prekročil prah nemocnice, ktorá sa čoskoro stala jeho druhým domovom. Bola mu totiž diagnostikovaná rakovina - neuroblastóm vo štvrtom štádiu.

Začal sa boj o Manuelov život - okamžitý zákrok, odstránenie primárneho nádoru a následné chemoterapie. Bolestivé zákroky, opakovaná izolácia v sterilnom prostredí, krátkodobé zlepšenia a následne nové prepuknutia choroby sprevádzali Manuela a jeho rodinu počas dlhých 5 rokov. Manuel sa búril a plakal. Chcel chodiť do škôlky a neskôr do školy, učiť sa spolu s ostatnými deťmi a viesť normálny život. Jeho stav sa však nezlepšoval.

Rozhovory s Ježišom

Jedného dňa sa všetko akoby zázrakom zmenilo. Prestali Manuelove výbuchy hne-

vu a protesty a chlapec lekárom sľúbil, že ich nechá pokojne pracovať, čoho sa aj statočne držal. Čo za tým stálo, vedelo v tom čase len málo ľudí - jeho mama, ktorá mu prezradila, že neďaleko jeho izby v kaplnke je jeden špeciálny priateľ, ktorý ho nikdy neopustí; a reholná sestra Prisca, ktorá pôsobila ako dobrovoľníčka na oddelení a začala do kaplnky Manuela vodit'. Vždy sa tam spolu pomodlili ruženec a Manuel sa do boja s chorobou vracal o čosi silnejší.

Chlapcov vzťah s Pannou Máriou a Ježišom sa neustále prehlboval. Vnímal ich ako svojich priateľov a uzatváral s nimi „dohody“ - niekedy mu uľavia od bolesti, aby si mohol užiť nejakú oslavu či stretnutie s kamarátmi, a následne on obetuje svoje utrpenie, aby pomohol niekomu, kto jeho obetu potrebuje.

Po tom, čo mu bolo aj napriek nízkemu veku dovolené prijať Eucharistiu, sa začali jeho „rozhovory s Ježišom“. Vždy po prijatí sv. prijímania zotrval v tichu najmenej 10 minút - ak bol v kaplnke, ľahol si na lavicu, ak v izbe, schoval sa pod perinu. V tých chvíľach „som síce nepočul Ježišov hlas tak, ako ty počuješ môj,“ (vysvetľoval svojej mame), „ale dokázal som s ním hovoriť a on mi odpovedal v srdci.“ Eucharistiu nazýval „bombou milosti“ a bola preňho veľkou posilou v jeho zápase s chorobou.

Bojovník Svetla

Aj napriek tomu, že Manuel chodil do školy len veľmi sporadicky, naučil sa čítať

a písať. Začal tvoriť rôzne listy a modlitby a posielal ich ľuďom, ktorí mu boli blízki. V čase, keď mala jeho sestra Stefania prijať sviatosť birmovania, napísal aj biskupovi Miccichému, ktorého spoznal v Lurdoch. Stefania totiž trvala na tom, aby bol Manuel na tejto slávnosti pri nej, ale jeho zdravotný stav to neumožňoval. Manuel poprosil biskupa o modlitby, no namiesto toho prišlo čosi iné - biskupova osobná návšteva (aj so skupinou seminaristov) a ponuka pre Manuela prijať sviatosť birmovania spolu so svojou sestrou, s čím on nadšene súhlasil. Biskup im obom túto sviatosť udelil 15. augusta 2008.

Manuelov stav sa nezlepšoval. Lekári napokon kapitulovali a rozhodli sa pokračovať v cykloch chemoterapie len kvôli spomaleniu choroby a zmierneniu bolesti. Napriek neustálemu utrpeniu znela Manuelova odpoveď na otázku, ako sa má, vždy: „Dobre.“ Hovoril, že Ježiš ho nazval „bojovníkom Svetla“ a pozval ho, aby mu pomohol splniť dôležitú misiu - svojím utrpením „roztopiť“ zatvrdnuté srdcia. Presne si uvedomoval, čo robí - častokrát aj odmietol prijať lieky proti bolesti, aby mohol Ježišovi darovať toho viac. Jednému z kňazov, ktorí ho v chorobe sprevádzali, to vysvetlil týmito slovami: „Ježiš mi daroval utrpenie. Potrebuje ho, lebo spolu musíme zachrániť svet. On ma nazval ‚bojovníkom Svetla‘.“

Tvoje srdce nie je tvoje

Jedného dňa Manuel svojej mame prezradil: „Ježiš mi pri svätom prijímaní povedal nádhernú vetu: ‚Tvoje srdce nie je tvoje, ale moje, a ja žijem v tebe.‘“ Keďže tým slovám nerozumel, poprosil ju o vysvetlenie. Prekvapená mu odpovedala jedinou vetou z Písma, ktorá jej v tej chvíli napadla: „Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus.“ (Gal 1,20) Pýtala sa sama seba: „Ako je možné, že také malé dieťa prežíva taký hlboký dôverný vzťah s Ježišom?“ Od tej chvíle si začala Manuelove slová nenápadne nahrávať, aby ich

zachovala presne tak, ako ich povedal. Ku koncu života začala Manuela veľmi boľieť hlava - prezradil mame, že Ježiš mu tam dal trne z trňovej koruny. Pred smrťou mal podobne ako Ježiš pocit, že Boh ho opustil, a takisto veľmi trpel smädом. Zomrel 20. júla 2010 vo veku iba 9 rokov.

Napriek tomu, že Manuel prežil život plný bolesti a utrpenia, sám o ňom svojim rovesníkom napísal nasledujúci odkaz: „*Nemyslel som si, že môžem žiť taký krásny, úžasný a výnimočný život. Viete prečo? Pretože som spoznal naozaj výnimočného priateľa, ktorý ma nikdy nenechá samého. Aj keď mi je zle a som v nemocnici, cítim, že je vždy pri mne, podáva mi ruku a hovorí: ‚Neboj sa, keď postupuješ transfúzie alebo chemoterapiu (už viac než štyri roky!), lebo ja som tvoja sila.‘ A tak sa cítim lepšie a v bezpečí.*“ Proces blahorečenia Manuela Foderu sa začal v roku 2024.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Valerio Bocci: Manuel - Malý bojovník Svetla; Zachej, 2025
Foto: www.sfarch.org

Objím ma, Ježišu!

(Modlitba Manuela Foderu)

Prosím ťa, objím ma, Ježišu, keď som smutný.
Objím ma, Ježišu, keď som v nemocnici a veľmi trpím!

Objím ma, Ježišu, keď plačem.

Daj mi silu, aby som všetko zvládol!

Nikdy ma neopúšťaj, lebo v tvojom objatí sa cítim chránený a v bezpečí.

Vždy mi daj svoje sväté požehnanie, aby do mňa vstúpil zázračný liek, ktorý máš len ty. A ty pre mňa urobíš veľa zázrakov, ale všetky bez trikov!

Tak sa smútok zmení na radosť, utrpenie sa premení na dar, slzy sa stanú kvapkami modlitby!

A môj život sa zmení.

Prosím ťa, objím ma, Ježišu.

Ahojte, moji milí kamaráti!

Pán Ježiš nás učí, že máme konať dobro skromne a s pokorným srdcom. Možno si pamätáte chvíľu, keď ste niekomu pomohli a veľmi ste túžili, aby si to všetci všimli. Je prirodzené, že nás pochvala poteší. No najväčšiu radosť má Boh vtedy, keď konáme dobro z lásky, nie preto, aby nás obdivovali ostatní. Niekedy sú tie najväčšie skutky úplne malé a nenápadné. Keď pomôžete mladšiemu súrodencovi obuť si topánky... Keď sa rozdelíte o desiatu... Keď utešíte kamaráta, ktorý je smutný... Keď pomôžete bez toho, aby vás niekto prosil... Možno si to nikto ani nevšimne. Ale Boh to vidí. Vždy.

Dobro je ako semienko zasadené do zeme. Zo začiatku ho nevidno, no pomaly rastie a raz prinesie krásne ovocie. Aj vaše dobré skutky rastú vo vašich srdiečkach. Robia ho mäkším, láskavejším a podobnejším Ježišovmu srdcu. A práve také srdce dokáže prinášať pokoj druhým ľuďom.

Skúste si dnes večer spomenúť na jeden dobrý skutok, ktorý ste urobili potichu a z lásky. A možno práve v tej tichej chvíli pocítite v duši zvláštne teplo a pokoj. Pán Ježiš nám ukazuje, že najväčšia sila nie je v chválení sa, ale v tichej добрote. Preto robme dobro skromne, s úsmevom a s láskou. Lebo aj malé skutky, urobené z čistého srdca, môžu rozžiariť celý svet.

Simonka

Šavol, veľký prenasledovateľ Pánových učeníkov, sa blížil po ceste k Damasku. Zrazu ho zalialo svetlo z neba až padol na zem a počul hlas: „Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?“

„Kto si, Pane?“ spýtal sa.

„Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ,“ začul hlas, ktorý ho hneď poslal do mesta Damask.

No Šavlove oči boli oslepené, takže do mesta ho museli zaviesť.

Pri stretnutí s Ananiášom, ktorého za Šavlom poslal Ježiš, Šavlovi padli z očí lupiny a naplnil ho Duch Svätý. Vtedy nielen začal vidieť, ale sa aj obrátil – uveril v Ježiša a dal sa pokrstiť. Dnes je považovaný za jedného z najväčších apoštolov.

S	I	O	N	O	T	N	A
E	A	P	N	O	E	M	I
R	D	A	Á	V	K	O	N
A	V	L	T	Z	Á	T	Á
F	A	R	A	Ó	N	A	T
T	R	R	N	Z	A	U	E
N	P	Ô	S	T	A	R	B
M	I	L	O	S	Ť	Ú	P

OSEMSMEROVKA

Ako sa Šavol volal po jeho obrátení, to vám prezradí osemsmierovka.

Slová:

SION, SERAFÍN, ANTON,
BETÁNIA, MILOŠŤ, PÚŤ, BRAT,
PÔST, FARAÓN, PRAVDA,
KÁNA, NÁTAN, NOEMI,

?

*Hádanka: Som taká maličká kúzelná palička.
Na papieri kúzla stvárom.
Presvedčte sa, že netáram,
keď ma drží ručička. Čo je to?*

*Pohni mozgom – pre Božie deti do 100 rokov:
Cestujte okolo sveta bez toho, aby vyšla zo svojho kúta. Čo je to?*

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8						6
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9

SUDOKU

Doplň čísla, tak aby v každom stĺpci, každom riadku a každom štvorci bola číslica 1 až 9 vždy len raz.

(Riešenia nájdete na str. 34.)

Prpravila: Martina

Farská kronika od 27. apríla do 31. mája 2026

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

Viliam Pročka
Filip Luermann
Jasmína Kusalová
Nataša Krištof
Andrej Krško
Klára Drozdová

Manželstvo uzavreli:

Pavol Kršák - Lenka Zitová
Adrián Vörös - Lucia Blahová
Adam Beňo - Margaréta Gúčiková
Jakub Vilhan - Laura Janíčková
Jozef Švolík - Dominika Richtárechová
Peter Ďureje - Juliána Grolmusová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Emília Filáčková, 81 r.
Darina Mečárová, 71 r.
Antónia Némethová, 89 r.
Anna Bišofová, 90 r.
Michal Ziman, 78 r.
Tibor Pružinec, 57 r.

Správne odpovede zo str. 32 a 33:

Osemsmerovka: Pavol z Tarzu

Hádanka: ceruzka

Pohni mozgom: poštová známka

Sudoku:

5	7	4	2	8	6	3	1	9
2	1	3	4	9	7	6	8	5
8	9	6	1	5	3	2	7	4
3	5	9	8	7	4	1	2	6
7	8	1	6	2	5	9	4	3
6	4	2	9	3	1	8	5	7
4	2	7	3	6	8	5	9	1
1	3	8	5	4	9	7	6	2
9	6	5	7	1	2	4	3	8

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,70 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Jozef Repko, Oto Dokoupil,
Bronislav Antoš, Jozef Durkot,
Peter Valachovič, Elena Cagáňová,
Mária Fichnová, Anna Gálová ml.,
Anežka Kútiková, Jana Lajčáková,
Mária Melicherčíková, Peter Pikulík,
Mária Suríková

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1 - Miroslav Zajíc
str. 2, 3, 35, 36 - Mária Melicherčíková
Peter Melicherčík

Tlač: Patria I., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Prvé sväté prijímanie, piaristi - 3. mája 2026 (32 detí), Zapotôčky - 17. mája 2026 (51 detí)

Prvé sväté prijímanie, farský Kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi - 10. mája 2026 (85 detí)

